

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра теорії та практики перекладу

Силабус навчальної дисципліни

КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізації:	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітньо-професійні програми:	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська» «Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька»
Семестр, рік навчання:	5 семестр, 3 рік навчання
Статус дисципліни	Вибіркова
Обсяг:	3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких практичних (денне/заочне) – 30/10 год., самостійна робота студентів – 60 /80 год.
Мова викладання:	українська, англійська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладачі:	Матузкова Олена Прокопівна, д. філол. н, професор
Контактна інформація:	kafedra.perekladu@gmail.com
Робоче місце:	бульвар Французький, 24/26, м. Одеса Кафедра теорії та практики перекладу (каб.166)

Консультації:	Відповідно до затвердженого графіку консультацій
Передреквізити:	«Основна іноземна мова (англійська), «Друга іноземна мова (англійська)»», «Вступ до перекладознавства»
Постреквізити:	Перекладацька практика
Мета навчальної дисципліни:	формування у студентів базових складових міжкультурної компетентності – позитивного ставлення до наявності в суспільстві різних етнокультурних груп
Завдання навчальної дисципліни:	виділити суттєві риси перекладу як виду комунікативної діяльності, що надасть можливість здобувачам освіти успішно оволодіти технікою перекладу
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: знати: основні поняття та термінологію міжкультурної комунікації; сутність перекладу; типові і неприємні ситуації в процесі перекладу та шляхи їх уникнення; прийоми адекватного перекладу культурем; базові засоби перекладацьких перетворень; вміти: використовувати отримані знання на практиці в ході вирішення конкретних перекладацьких завдань; вільно використовувати їх на практиці та успішно вирішувати професійні задачі; формувати практичні навички і уміння в спілкуванні з представниками інших культур; користуватись інформаційними технологіями для вирішення професійних завдань.
Зміст навчальної дисципліни:	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль I. Основи міжкультурної комунікації</p> <p><i>Тема 1.</i> Основи міжкультурної комунікації. Культурний релятивізм та етноцентризм. Міжкультурні конфлікти: прямі та непрямі.</p> <p><i>Тема 2.</i> Базові категорії культур. Індивідуалізм – колективізм.</p> <p><i>Тема 3.</i> Індивідуалізм по британськи: тонкощі перекладу.</p> <p><i>Тема 4.</i> Категорія часу: монохромні – поліхромні культури. Відображення в перекладі</p> <p><i>Тема 5.</i> Категорія простору в співставних культурах.</p> <p><i>Тема 6.</i> Дистанція влади. Маскуліність – фемінізм, категорія роду.</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль II. Стили спілкування. Невербальна комунікація.</p> <p><i>Тема 7.</i> Стили спілкування. Категорія спонукання в англійській та українській мовах.</p> <p><i>Тема 8.</i> Формули мовного етикету в аспекті міжкультурної комунікації.</p> <p><i>Тема 9.</i> Невербальна комунікація в аспекті міжкультурної комунікації.</p> <p><i>Тема 10.</i> Стереотипні уявлення про українців, англійців, американців. Національний характер.</p> <p><i>Тема 11.</i> Соціокультурний аспект кольоропозначення. Складності перекладу.</p>
Методи навчання:	<i>Словесні:</i> пояснення, бесіда, обговорення проблемних ситуацій. <i>Наочні:</i> ілюстрація (мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень.

	<p><i>Практичні:</i> тренувальні вправи; творчі вправи; виконання завдань самостійної роботи, аналіз текстів оригіналу і перекладу.</p>
<p>Рекомендована література:</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). 5-е вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с. 2. Translation. History. Culture : a sourcebook / [translated and edited by] André Lefevere. General editors : Susan Bassnett and André Lefevere. London ; New York : Routledge, 2013. 182 p. 3. Longman Dictionary of English Language and Culture. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2014. 464 с. 2. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2002. 280 с. 3. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі: монографія. Харків, 2012. 376 с. 4. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2017. 247 с. 5. Bell R.T. Translation and translating. Longman, 2012. 292p. 6. Fox K. Watching the English. Hodder, 2004. 424 p. 7. Paxman J. The English. A Portrait of a people. Penguin Books, 1999. 308 p. 8. Smith G. The English Companion. Old House Books, 2006. 283 p.
<p>Оцінювання:</p>	<p>Підсумковий контроль: залік.</p> <p>Поточний контроль: за участь у дискусії на лекції студенти отримують 2 бал за кожне заняття (22 бали разом); самостійна робота студента –презентація/доповідь оцінюється 36 балів. Наприкінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 42 бали.</p> <p>Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.</p>
<p>ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): <i>Відвідування занять Регуляція пропусків</i></p>	<p>Відвідування занять є обов’язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем.</p> <p>Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf).</p>

<i>Дедлайни та перекладання</i>	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перекладання відбувається відповідно до « <u>Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова</u> » (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)
<i>Політика академічної доброчесності</i>	Регламентується « <u>Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова</u> » (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf)
<i>Використання електронних пристроїв на занятті</i>	Під час занять дозволяється користуватися мобільними телефонами та іншими мобільними пристроями для використання електронних словників та довідкових матеріалів та виконання перекладів. Проте такі прилади мають бути попередньо переведені у беззвучний режим. Під час виконання контрольних та інших подібних робіт, використання мобільних пристроїв заборонено.
<i>Комунікація</i>	Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber/Telegram, або розміщуються в Google Class. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.